

Livet er mer ...

Tips om personer som er engasjert i aktiviteter eller har hatt opplevelser som ikke er relatert til legeyrket, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Analyserer Dylans leger

Eivind Witsø er Bob Dylan-fan med et originalt prosjekt. Han har analysert legen som rollefigur i Bob Dylans lyrikk.

– Det begynte da jeg holdt på med min doktorgrad. Jeg spekulerte på hva jeg skulle ta opp som selvvalgt emne, og hadde fryktelig lyst til å lage en forelesning om hvordan Bob Dylan har brukt legen som rollefigur i sine tekster.

For selv om ikke nødvendigvis alle har oppdaget det, har Dylan brukt «the doctor» som en kjær og nyttig figur: – Det ble ingen slik forelesning fra min side, delvis i frykt for at jeg skulle bli møtt av en opposent med virkelig dybdekunnskap om emnet. Kanskje var det best slik, men jeg har i alle fall i lang tid interessert meg for at Bob Dylan ser ut til å ha et spesielt forhold til legerollen, sier Eivind Witsø, til daglig ortoped ved St. Olavs Hospital i Trondheim.

Stor Dylan-samling

– Det er sikkert en tilfeldighet, men Nordens fremste dylaninst er også ortoped. Jeg tenker på Michael Krogsgaard i København.

Hvorvidt også Eivind Witsø er kvalifisert til tittelen dylanist, får andre avgjøre, men Dylan-samlingen er nesten komplett, bare et par CD-er fra rockerens mest depressive periode på 1980-tallet mangler. Og dette er ikke vesentlige mangler, slik han selv ser det.

Selvsagt var han på plass på høstens konsert i Oslo, som han har vært det på de seks – åtte siste konsertene Dylan har holdt i Norge. Den første live-opplevelsen fikk han i hjembyen Molde engang på 1990-tallet. Mens andre kan synes at Bob Dylan er på hell både som kunstner og artist, er Witsø av en annen oppfatning.

– Mannen er over 60 år, fortsatt vital og i stand til å utvikle og fornye seg kunstnerisk. De siste årene har det skjedd mer i det stille enn før. Han lager nytt materiale hele tiden, og fortjener den oppmerksomhet han får. Ikke rart at han gjentatte ganger har vært foreslått som kandidat til Nobels litteraturpris. Kanskje får han den også. Etter min smak vil det være fortjent, sier legen om legetolkeren.

Dr. Filth

– Stort sett blir legen behandlet pent av Dylan. Legen fremstilles som fagmann og embetsmann, antakelig slik Robert Allen Zimmerman, som er Bob Dylans egentlige navn, opplevde det under oppveksten i Duluth og Hibbing. Legen dukker opp første gang i *Talking World War III Blues* fra 1963, sier Witsø.

I denne teksten konkluderer legen med at denne verdenskrigen bare foregår inne i hodet på tekstens jeg-person. Witsøs favoritttekst er *Desolation Row* fra 1963. Her får legen et helt vers, og dessverre er det ikke oppløftende lesning. Men interessant likevel:

Dr. Filth, he keeps his word
Inside of a leather cup
But all his sexless patients
They're trying to blow it up
Now his nurse, some local loser
She's in charge of the cyanide hole
And she also keeps the cards that read
«Have Mercy on His Soul»
They all play on penny whistles
You can hear them blow
If you lean your head out far enough
From Desolation Row

Desolation Row starter med en beskrivelse av et samfunn i oppløsning, og med fascistiske trekk:

They're selling postcards of the hanging
They're painting the passports brown
The beauty parlor is filled with sailors
The circus is in town
Here comes the blind commissioner
They have got him in a trance
One hand is tied to the tight-rope walker
The other is in his pants
And the riot squad they're restless
They need somewhere to go
As Lady and I look out tonight
From Desolation Row

– Sangen er et inferno av allegoriske perler hvor det refereres til alt fra Victor Hugos *Ringeren i Notre Dame*, til Albert Einstein

Eivind Witsø har finlyttet på Bob Dylans tekster i årevis, og er fascinert av rockerens forhold til leger. Foto Jens-Eirik Larsen

og nobelprisvinneren Thomas Stearns Eliot. Jeg har ikke lest utlegninger om hvem Dr. Filth er, men jeg får inntrykk av at han er en eller annen isolert privatpraktiserende lege med en dertil puslete sykepleier. Behandlingen bygger på alkymi og overtro. Jeg tror ikke Bob Dylan har en generell motvilje eller skepsis mot leger. Tvert imot har han uttalt at lege eller vitenskapsmann er noe han godt kunne tenke seg å være, forteller Witsø.

Møtte nesten Elvis

Som alle andre har også Dylan hatt behov for lege, blant annet i 1997.

– På vårparten fikk han plager med brystsmerter, og kontaktet lege; kanskje Dr. Filth? Ingenting alvorlig, var beskjeden. Det var Dylans datter Maria som tok affære. Hun kontaktet lege og Dylan ble innlagt i sykehus for øyeblikkelig hjelp. Diagnosen var histoplasmose perikarditt. På grunn av «the doctors delay» var pasienten blitt alvorlig syk, og som han selv sa: «Jeg trodde virkelig jeg snart skulle møte Elvis».

Heldigvis overlevde han, og nylig har han overrasket oss igjen. Høstens konsert var nok en konsert for viderekomne. Ingen stor konsert isolert sett, men vi fikk se Dylan fra enda flere sider enn før. Og det er fascinerende å se hvordan den ene utgivelsen leder til den neste, mener Witsø, som har to favoritt CD-er: *Sad-eyed Lady of the Lowlands* (1966) og *Highlands* (1997).

– En siste ting vi må få med, er at det finnes et Dylan-sitat til alt. Vi kan ta med ett som er svært aktuelt i en tid hvor alle diskuterer grådighetskulturen som brer om seg: «Name me someone that's not a parasite and I'll go out and say a prayer for him.»

Jens-Eirik Larsen
jens-eirik.larsen@legeforeningen.no
Tidsskriftet